

Lobby kaapt Europese Unie

Alter-EU pleit voor transparantie. Welke belangen beïnvloeden het beleid?

- ▶ Vijftienduizend lobbyisten proberen invloed uit te oefenen op wetgeving en beleid van Europa
- ▶ De meeste staan in dienst van de bedrijfs wereld
- ▶ Alter-EU, coalitie van ngo's en vakbonden, wil meer transparantie

Jozefien VAN HUFFEL

„Ze bellen me. Ze pikken me op in de hal beneden. Ze schrijven me dagelijks honderden brieven. Het is onmogelijk om van hier naar de ingang te wandelen, zonder lobbyisten tegen het lijf te lopen.” Dat vertelt een anoniem Europees Parlements lid over de dagelijkse ervaring met lobbygroepen in *Bursting the Brussels Bubble*, een nieuw boek over de lobby in de Europese wijk in Brussel.

Het boek is een initiatief van Alter-EU, een coalitie van meer dan honderdzestig ngo's en vakbonden die pleit voor meer aansprakelijkheid en transparantie van de Europese lobby. Belgische leden zijn onder andere 11.11.11, het Forum Voor Vredesactie en Velt.

Het werk van lobbyisten bestaat eruit om op verschillende manie-

Zes lobbyisten per parlements lid hebben toegang tot het Europees Parlement. © Partrick Rancuret

ren de wetgeving en het beleid van de Europese Unie te proberen te beïnvloeden. Ze bewerken individuele politici, zowel Europese Parlementsleden als nationale politici. Ze maken ook deel uit van expertgroepen die de Europese Commissie adviseren over sommige thema's of zitten in denktanks die op aanvraag onderzoeken afleveren om een bepaalde stelling te ondersteunen.

Hoe belangrijker het Europese beleidsniveau werd, hoe meer

lobbyisten in Brussel neerstreken. In 1985 zouden er 654 geweest zijn, nu zijn er 15.000. „Vierduizendvijfhonderd van hen hebben op dit moment toegangsbadges voor het Europees Parlement. Dat zijn zes lobbyisten voor elk parlements lid”, lezen we in *Bursting the Brussels Bubble*. „De grote meerderheid van hen wordt betaald door de bedrijfs wereld. Vertegenwoordigers van vzw's en niet-gouvernementele organisaties zijn er veel minder.”

Met zulke cijfers steekt Brussel Washington naar de kroon als lobbyhoofdstad van de wereld. In de Verenigde Staten moeten lobbyisten zich echter wel registreren. Ze moeten ook verklaren hoeveel ze worden betaald en door wie. Bij de Europese Unie valt het op geen enkele manier te achterhalen wie welk lobbywerk doet. Nochtans is de invloed van lobbyisten groot. Politici vormen hun mening op basis van wat lobbyisten hen vertellen en vaak

worden amper gewijzigde adviezen van expertgroepen door de Europese Commissie aangenomen als richtlijn of beleidstekst.

Er is dringend meer vertrouwen in Europa nodig, en toch werkt de Unie niet aan transparantie

Voorlopig kunnen lobbyisten zich in Europa enkel vrijwillig laten registreren, maar dat register is verre van compleet. „De terughoudendheid van de EU om te werken aan transparantie en ethiek is opvallend”, meent het bestuur van Alter-EU. „Zeker omdat de bevolking van de lidstaten Europa wantrouwt. De nood om meer vertrouwen te creëren in het Europese beslissingsproces is enorm.” De coalitie pleit dan ook onder meer voor een kwaliteitsvol verplicht register van lobbygroepen en een onafhankelijk ethische commissie voor elk Europees beleidsorgaan.

Bursting the Brussels Bubble is, voorlopig enkel in het Engels, gratis te downloaden op www.alter-eu.org. Meer weten? E-mailen naar info@alter-eu.org of schrijven naar Alter-EU, Edingburgstraat 26 in Elsene.

Vakanties op elkaar afstemmen

De Europese Commissie denkt aan een systeem voor informatie-uitwisseling dat Europese landen zou aanmoedigen om hun schoolvakanties beter op elkaar af te stemmen. Met 370 miljoen bezoekers in 2008, veertig procent van het wereldwijde aantal toeristen, is en blijft Europa een toeristische topbestemming, maar toch kan het beter. „Een betere coördinatie van de schoolvakanties zou helpen om piekmomenten in het toeristisch seizoen af te bouwen”, legt bevoegd Eurocommissaris Antonio Tajani uit. Europa heeft op het vlak van schoolvakanties echter geen bevoegdheid. Een eventuele verandering zou volgens de Italiaanse Eurocommissaris moeten gebeuren op vrijwillige basis en met respect voor de culturele tradities.

Kroatië richting lidmaatschap

Kroatië zit in de laatste rechte lijn naar toetreding tot de Europese Unie. Die aankondiging kwam er op de allerlaatste dag van het Spaanse EU-voorzitterschap. Er is begonnen aan de laatste drie hoofdstukken van de onderhandelingen en daarmee staat het lidmaatschap vrijwel vast. De Kroatische minister van Buitenlandse Zaken hoopt het toetredingsverdrag in de eerste helft van 2011 daadwerkelijk te ondertekenen. De Europese Unie zal dan 28 lidstaten tellen. (JVH)

Kleine kudde zet zich schrap

Ondanks positieve ontwikkelingen oogt de toekomst van de Turkse christenen onzeker

Erik DE SMET

De moord op 3 juni op mgr. Luigi Padovese, een van de drie rooms-katholieke bisschoppen in Turkije, bracht de lastige situatie van de christenen in de overwegende islamitische staat opnieuw onder de aandacht. Hoewel de autoriteiten verklaarden dat de dader geestesziek was, past de aanslag in een lange reeks agressies tegen de kleine christelijke minderheid in het land. De Turkse regering, gebrand op aansluiting bij de Europese Unie, is als de dood voor dergelijke incidenten.

Een betrouwbare bron om Turkijes respect voor de godsdienstvrijheid te toetsen, is het jaarlijkse rapport terzake van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. We citeren: „Er waren meldingen van misbruik en discriminatie op basis van religieuze identiteit, geloof of godsdienstige praktijk. Bedreigingen aan het adres van niet-moslims scheppen een sfeer van druk en verminderen de bewegingsvrijheid van een aantal gemeenschappen. Veel christenen, bahai en moslims met een afwijkende mening zijn onderworpen aan wantrouwen en verdachtmakingen.”

Soms spreken cijfers toch boekdelen. Van de eertijds bloeiende christelijke gemeenschappen, zelfs nog ten tijde van de sultans, rest haast niets meer. Slechts in

de grootstad Istanbul overleven nog enigszins levenskrachtige groepen. Hoewel in de stad het oecumenische patriarchaat van Bartholomeus I is gevestigd, telt Turkije nog amper drieduizend Grieks-orthodoxen. Groot is het aantal Armeense (65.000) en Assyrische christenen (15.000).

Vóór 1990 telde Zuid-Oost-Turkije, waar veel Koerden leven, nog heel wat Assyrische christenen. Als gevolg van de militarisering van het gebied, maar ook onder druk van Ankara, namen vele Assyriërs de wijk naar Istanbul, naar Europa of de Verenigde Staten. Ook in ons land streken grote groepen Turkse christenen neer. De voorbije jaren keerde een aantal van hen, meestal ouderlingen, terug naar hun geboortestreek, ook uitdrukkelijk om hun erfgoed te bewaren. Tot ergernis van de Turkse overheid.

In juni won het orthodoxe patriarchaat voor het eerst een juridische veldslag tegen de Turkse staat

De Turkse grondwet voorziet in godsdienstvrijheid, maar tegelijk wil de Turkse lekenstaat controle uitoefenen op het godsdienstige leven. Hét symbooldossier blijft

Patriarch voor amper drieduizend gelovigen. © Georges Gavanas

het in 1971 van staatswege gesloten orthodoxe priesterseminarie op het eiland Halki. Groot is de vrees van de orthodoxe geloofsgemeenschap dat op termijn het patriarchaat van Constantinopel zal uitsterven bij gebrek aan een eigen geestelijkheid. Reeds veel westerse staats- en regeringsleiders bemoeiden zich met het dossier. Zonder succes.

Toch evolueert de situatie positief. In juni won het patriarchaat voor het eerst een juridische veldslag tegen de Turkse staat. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg besliste dat de Turkse regering een weeshuis, eigendom van het patriarchaat, moet terugschikken.

Een ander religieus gebouw waarover het voorbije jaar onduidelijkheid bestond, is de katholieke Sint-Pauluskerk in Tarsus, de geboorteplaats van de apostel. Marie-Ange Siebrecht, regioverantwoordelijke van Kerk in Nood, had daarover nog contact met bisschop Padovese, enkele weken vóór hij werd vermoord. Hij vertelde haar dat de Turkse overheid eindelijk had toegestaan dat er erediensten in de kerk konden worden gehouden.

„Hij klonk zo gelukkig”, getuigt Marie-Ange Siebrecht. „Het hele Paulusjaar door had hij geijverd voor vieringen op deze voor de Kerk belangrijke plaats. Hij mocht het niet meemaken.”